

Zerkesztőség és Kiadóhivatal:

M O C S.

Mindenmü kézirat,
levél, hirdetés elfogadá-
sára, az előfizetési díjak
s hirdetési összegek be-
szedésére egyedül ille-
tékes a

„Mezőségi Híradó“
szerkesztősége Mocs.
biztatást nem adunk vissza.

MEZŐSÉGI HIRADÓ

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Dániel Géza. Főmunkatárs: Orbán Ferenc.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona

Félévre 4 „

Negyed évre 2 „

Egyes szám ára 20 fill

Hirdetések díjszabás
szerint

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Tengődés.

Ez a szó, melyet közleményünk fölébe irtunk sajátos értelemben jelent az olyan életállapotot, vagy ha jobban tetszik megélhetési módot, mely szükösen hozza meg a minden napra valót s munka és kereslet tekintetében többször meddő, mint a hányszor kielégíti vágyainkat. Ilyen tengő élete van a mezőségi iparnak, illetve a Mezőségre utalt iparos osztálynak.

Nem lesz hálátlan foglalkozás alapos figyelemre méltatni a hivatás ezt az ágát is és keresni az okot, miért pang nálunk az iparosok élete s mi lehet az okozója annak, hogy egy nagykiterjedésű vidéken az életmód azon ága, mely máshol ezreket gyümölcsoz, nálunk alig elég, vagy éppen kevés egyeseknek és családoknak eltartására. Mentsen Isten, hogy a fa gyökerénél kezdjük a vizsgálatot s úgy hevenyészve kimondjuk, hogy körünkben ne volnának a szükséges, sőt modern iparnak is hivatott képviselői. Vannak számosan, kik elsőrangú műhelyekben nyerték a kiképzést, s kiknek nemcsak akaratuk, de tehetségük is van, hogy kielégítő munkát produkáljanak.

Más valamit kell mindjárt a bevezetés első soraiban felemlítenünk. A tulajdonképen való ipar az, melyet a lakosság életszükséglete megkíván,

a mi sajátos viszonyaink miatt itt, csak másodsorban jöhet tekintetbe. Kovács- és kerekeműhelye csaknem minden mezőségi birtokosnak van.

Igy tehát a legvagyonosabb, a legtöbb munkát adó osztály nem járul tényleg és nem is járulhat a mezőségi eme két iparos osztály fenntartásához. Ezzel szemben kárpótlást nyernek a kisbirtokos osztálytól, mi szintén elég nagy tömeg ahhoz, hogy korlátozott számú műhelynek munkát és tulajdonosának kenyeret adjon. Ily irányban nem is eshetik érzékeny panasz, mert jelzett műhelyeknek a viszonyokhoz mért forgalma meg van. Ha itt-ott mégis kidül, vagy félre áll az ipar jelzett ágának hivatott képviselője, elfogulatlanul be fogja ismerni, hogy szomorú sorsának nem remélt fordulását, iparának pangását, letörését a nagy konkurencia okozta. Azt hiszik még most is többen, hogy a Mezőség Kánaán, hol művelés nélkül is aranykalászt termel a domb oldal s minden van itt, pénz, vagyon, gazdagság, csak éppen ipara nincsen. Nem is ok nélkül okoskodnak ilyenformán. A mezőséghez közelebb fekvő városok iparosai igen jól ismerik a mezőségi lakókat. Nincsen nap a hétben, hogy ilyen, vagy olyan szükségének fedezésére el ne látogatnának innen oda. És itt helyén való lesz rögtön üstökén ragadni egy mellékes tekintetet, mi a mezőségtől el

és a közelebb fekvő városok piacára tereli a mezőségi népet. Központunk, már olyan, mi a vidéki igényeket is kielégítheti — valljuk meg őszintén — nincsen. A ki a vidéki, közel levő városok piacán szerzi be szükségleteit, ezt mintegy mellékesen teszi.

Más cél, más vágy, más követelmény terheli a mezőségi lakókat amaz irányban. Terményének előnyös értékesítése, az árfolyam esélyeinek kilesése, vagy legrozsásabb esetben egy kis szórakozás, üdülés, megpihenés mivel mindig együtt jár, hogy házi szükségletének beszerzéséről se feledkezzék meg hazatértében. Ne álmodozunk tehát és ne keressük az ipari pangás okát sem az iparosokban, sem a fogyasztó közönségben, hanem nyugodjunk meg ama gondolatnál, hogy ez idő szerint központi jellegű helyiségünk, olyan mi mindenkit kielégítene — nincsen. Ezért még Mocs se aprehendáljon meg. Valódi tárgyi értékből parányit sem von le kijelentésünk. Sármas is a jelzett hajóban uszik s bármiként vélekedjék is a mezőségi iparos osztály, sorsának a szó igazi értelemben való jórafordulását csak akkor remélheti, mikor az iparnak minden ága szakavatott, kellő képviselőt mutat fel minálunk, vagy esetleges más topográfiai központon. Azt várni, vagy éppen követelni a vidéki lakóstól, — ur legyen, vagy köznép — hogy

A „Mezőségi Híradó“ tárcája.

Rabkisértet.

— Irta: Kincs István. —

Magyar Szemle.

Kisértet járt a faluban, valóságos eleven kisértet. Fehér ruha a testén, csak lány lett volna még s nem afféle vén boszorkány. Elég különös, hogy csak úgy magára eresztik el a tulvilágról a földieket ijesztgetni. Még baja is eshetnék.

A miként hogy esett is. Bodajki Józsi megfogta, házába zárta s máig ott őrizte kegyetlen rabságban. Pedig hát nem lehetett valami könnyű dolog az a vállalkozás: szegény Bodajki Józsi iszonyatosan megadhatta volna az árát. Mert tessék elhinni, iszonyu volt azt a kisértetet csak meg is látni. A multkor a gércei csizmadiákat kergette meg, a hogy Simonyiba tartottak vásárra. Az országuton találkoztak vele éppen, a lovak megvadultak s a csizmadiák

az árokba fordultak; ott tartották meg a gércei vásárt. Páran alig tudtak mozdulni. Minap meg a kántornak bontotta meg az esztét; éjjel volt, hogy a korcsmából hazafelé bandukolt. Elébe került a kisértet s szegény kántor nem tudta, mit csináljon. Eszeveszetten rohant a toronyba, félrevert a harangokat. A falu hamarosan kirukkol, hanem a kisértetnek már csak bottal verhet, ték a nyomát. Akkor azután elhatározták, hogy az éjjeli baktterekkel őriztetik majd. Hanem hát a baktterek sem ettek meszet: ők a gazemberek ellenében megoltalmazták a falut de tulvilági nemzetséggel ki nem kezdenek, olyan csak nincs. Mind beadták a lemondásukat. Azontul az öreg bíró maga kiálthatta minden éjjel: „Tüzzre, vízre vigyázzatok!“ ha ugyan ő is jobbnak nem találta volna fáradt tagjait puha ágyára nyugasztalni.

Szóval a kisértet szabadon járhatott-kelhetett, fia lélek sem állott az utjába, míg csak Bodajki Józsi röstelleni kezdén

a dolgot, maga nem ajánlkozott, hogy ő hát megregulázza a kisértetet. Szomszédjai lebeszéltek, ne avatkozzék földfelettiek dolgába: hiszen tudják, jó marhaerő lakozik benne, nő meg virtusa is vagyon különb verdukkal, mint más közönséges embernek, mert ha nem volna, akkor hát nem verte volna agyon annak idején Csősz Ferkót, a daliás duhai legényt, miért őt esztendei dutyit diktált rá a törvény. Hanem azért mégis jól fontolja meg a dolgot, bolondságot nem tanácsos elkövetni, ha csak nem köll. Igaz, sokat ólálkodik a háza körül, hanem hát csak hadd ólálkodjék, a szobában nyugodtan lehet tőle aludni.

Csak hogy Bodajki Józsi nem olyan fából faragták, hogy hallgasson más okosabb emberek jótanácsára. Ő bizony kiállított a kisértetnek. Fokossal, pipával és dohányzacskóval fölfegyverkezve kiült esti kilenc órákor a háza előtti padra s úgy várta leste, hogy mi leszen már most. A fegyverei mián hiszen minden lehetett

ezt a cikket innen, a másikat amonnan szedje össze, még gondolatnak is merész. Itt csak egy dolog segíthet. Ha a mezősegi központ hováhamar megteremti önönmagát, vagy ha ez nagy szó, maradjunk a rohamosan gyors fejlődésnél. Tanunk, állításunknak ismert tanuja a mocsii heti vásár.

A vidékről hozzánk jövő idegenek nemde akkor keresik fel üzleteinket, iparosainkat, de ha a mi szűkös viszonyaink még a legkisebbre fokozott igényeket sem képesek kielégíteni, ne csodálkozzunk, hogy maholnap régi vevőinket is elveszítjük. A míg szükséges központ híján másfelé gravitál a mezősegi pénzes elem, addig a mezősegi iparra mindig találni fog a kitétel, hogy tengődik. Viszont iparosaink is hibások bizonyos értelemben. A máshol jólesően tapasztalt összetartásnak, egymás és önmaguk megbecsülésének nem emberei. Nem tömörülnek testületté, nem keresik a nyomasztó helyzetből kivezető utat. Inkább egymás leszólásában tetszelegnek s többen csak félvállról veszik hivatásukat, mintha nem is szakképzettek, hanem dillettánsok volnának.

A liszt és a kenyér drágítása.

Csodálatos, hogy a budapesti napilapok egyszerűen napirendre térnek a budapesti malmok kartellje fölött. Lehetséges, hogy a mozgalmas és válságos események kötik le a napilapok figyelmét s elsiklanak emiatt a malomkartell egy súlyosan latba eső ténykedése felett. Csendesebb, szenzációkban szegényebb időkben a malmok eljárása nem kerülte volna el a közvélemény súlyos kritikáját.

A kartellek manapság áldatlan szerepet játszanak szinte az egész világon, mert a közönség rovására biztosítanak a kartellirozott árunak magasabb árakat, melyeket

volna. Még a pipa érhetett legtöbbet, mert, mint mondják, tulvilági lények nem igen állják a dohányfüstöt.

Nos hát Bodajki Józsi kiült, rágyújtott és pipaszóval szép csöndesen várt.

Csöndes este volt. Szellő nem zsongott, jevel se zörrent; a földön sorba lehunyták a kunyhók és házak fényes ablakszemüket s ha a földön száz mécs kialudt az égen ezerannyi gyulladt azok helyébe. És Józsi azokat a csillagokat nézte.

Azok sokat beszéltek, meséltek neki. Elmesélték, hogy volt idő, igen, vagy hat évvel ezelőtt, mikor szinte a csillagokra feledkezett, de akkor szép leány hajtotta fejét az ő vállára, Györkönyi Borcsa, az ő menyasszonya. Szép leány volt, sokan bomlottak utána, szülei azonban őket szánták egymásnak. Borcsa nem mondott ellent. Hanem vajjon csak őt szerette egyedül? Isten lehetne annak megmondhatója. Kacérkodott ő mindenkiel, de legesleg többet a gazdag és derék Csósz Ferkével. Tánc közben történt. Ferke kiragadta

mesterként felcsigáznak, hogy minél több hasznot vágjanak zsebre a kartell gyáros tagjai. Nálunk a kartellek legerkölcstele-nebb fajtája kezd most divatba jönni: az élelmiszer-kartellek.

A budapesti malmok kartellbe léptek s megállapodtak abban, hogy egyelőre hetenkint csak négy napon át örölnek. A többi napon keresztül üresen fognak állani az óriási garatok, a kenyér fel van függesztve ezeken a napokon. Azonban csak egyelőre lesz így. Ha sikerül a magyarországi malmokat egy kartellbe tömöríteni, a malomring heteken, esetleg hónapokon át nem fog örölni semmit sem. Így kívánja ezt a malomtulajdonosok jól felfogott érdeke. Így kívánja ezt a telhetetlen pénzes zsák, szívnek, erkölcsnek, tisztességnek megrontója.

Ez egy fontos közgazdasági esemény, amelynek még fontosabb társadalmi kihatása van. Ugyanis ha a malmok nem örölnek, kevesebb lesz a liszt, aminek természetes folyománya, hogy drágább is lesz. Ez kézen fekvő dolog. A szegény emberek kenyerének mesterséges megdrágítása a leggonoszabb bűne a pénzeszsáknak, az ilyen bünt a középkorban börtönnel, száz korbácsütéssel büntették.

Józan és tisztességes felfogásból kiindulva, semmi értelme sincsen annak, hogy a malmok beszüntessék, illetve redukálják üzemüket. Talán azért kell az idén kevesebb lisztet gyártani, mert tavaly rossz volt a termés és kevés a buza? Súlyosan érzi még most is Magyarország gazdanépe a tavalyi rossz termés következményeit, s az idej jó aratásból remél kárpótlást. Ezt a reményt silányítja tönkre a malomkartell, mert illuzoriussá teszi a jótermés eredményét, dacára a meg lehetséző buza áraknak.

Ugyanis azon körülmény, hogy éppen az aratás idején keveset örölnek, illetve nem örölnek a malmok, természetesen behatással van a malmok vásárlási kedvére is, a gazda, aki nagynehezen várta, hogy az idej dus aratás eredményével az az adósságaitól szabaduljon, keserűen csalódnai fog, mert a mikor a gazda a piacra viszi a buzáját, a malmok nem fognak vásárolni.

A szegény gazda pedig nem képes arra, hogy ki tudja várni azt az időt, amikor

Borcsát az ő, már mint Bodajki Józsi karjaiból s a lány hangos kacagással biztatta:

— Hej! Józsi, ne hagyd m a g a d!

No és ő nem is hagyta. Csósz Ferke vére következő percben pirosra festette a korcsma padlóját.

Ő gyilkos volt. Hamarabb jutott özvegy-ségre, mintsem megházasodott volna. Mert hiszen menyasszonya nem követte őt a börtönbe, mikor meg visszakerült, nem volt annyi bátorsága, hogy a szemébe nézzen annak a lánynak. Ambátor bűnös, nagyon bűnös volt az is. Minek biztatta, minek uszította, kell is a lobogó háznak petroleum. Talán ugyis a bűnéért vezekel. Mondják, sok kérője akadt az öt év alatt, de hát ő kikosarazta valamennyit. Ugyan kire vár? Talán arra, kit Bodajki a tul-viágra küldött? Vagy talán Józsi magára? Ejh! Hagyjuk azt! tört föl a keserű fohász a sokat szenvedett ember melléből. Homlokán ott égett a gyilkosság Kainbélyege s az megrabolta nyugalmát, álmát, boldog-

majd a méltóságos malmoknak örölni méltóztatik, sürgősen pénzre lévén szüksége, minden áron kénytelen tuladni a buzáját. A kizsákmányolt magyar gazda reménységét így teszi tönkre a malomkartell. Egyrészt megdrágítja a lisztet, amelyből a fogyasztó közönség kenyeret készít, más részt lenyomja a buza árakat az aratás és az aratás után való hónapokban. Dupla hasznuk lesz ezáltal a malombáróknak. A lisztet drágában adják el, a buzát olcsóbban szerzik meg.

Ennél a cynikus lelketlenségnél, a pénz-éhes spekuláció ezen orgiájánál csak az a könnyelműség nagyobb, mellyel a mi hatóságaink, de a társadalom és a fogyasztó közönség is ezt a nyílt színen való rablást tűri. A francia forradalom előestéjén a kenyérdrágító pékeket a lámpa vasra akasztotta a nép. Milyen szerencse a malombárókra, hogy nem száztizenöt év előtt éltek.

Az ország közönsége méltán elvárhatja az intéző köröktől, hogy a malombárók tulkapásai ellenében megvédjék. Nem lehet közömbös az államra nézve, hogy magánvállalkozások önkényesen állapítják a liszt, kenyér buza árakat. A malomkartell az ő célzataival egyenes merénylet a közérdek ellen, a legszemérmertlenebb spekuláció a fogyasztó közönség s hozzá a legszegényebb néprétegek zsebe ellen.

Ez ellen pedig meg kell védeni a publikumot.

HIREK és VEGYESEK.

Emlékeztető.

Szombat, július 22. M. Magdolna, Vasárnap, jul. 23. Apoll. Hétfő, jul. 24. Krisztina vt. Kedd, jul. 25. Jakab ap. Szerda jul. 26. Anna asz. Csütörtök jul. 27. Pantaleon. Péntek július 28. Incze p. hitv Szombat, jul. 29. Beatrix, Márta.

— **Személyi hírek.** *Dálnoki Gádl Jenő* moesi járási főszolgabíró nejevel együtt a Magas tátrában nyaral. — *Friedl Frigyes* ujonnan kinevezett kir. telekkönyvvezető f. hó 15-én vezettetett be hivatalosan munkakörében. Hivatali esküjének letétele után átvette a telekkönyvi osztály vezetését. — *Dr. Vermes István* dévai kir. törvényszéki aljegyzőt az igazságügyminiszter a mocsii kir. járásbíróshoz jegy-

ságát. Eladta mije volt s elköltözött a szomszéd faluba. Ott szerzett magának birtokot. Ott akart élni elhagyatva mindenkitől, szomorúan, csöndesen. Ezt mesélték Bodajki Józsinak a csillagok vagy három óra hosszat. Pipáját kétszer-háromszor is megtömté már, a végén meg épen elfeledte szopni, olyan furcsa érzés vett rajta erőt, amolyan különös álomba ringatták azok a csillagok a maguk bűvös tekintetükkel. A kísértetet egészen elfeledte.

Egyszer csak megrezzen. Valaki vállát érinti. Épen úgy, mint akkor, mikor még menyasszonya hajtotta arra barnafürtös fejét.

Egy pillantás és ijedt kiáltás akar ellebeni ajakáról, de torkán reked. Iszonyat fogja el. A kísértet fehérbóbitás pártája nyugszik az ő vállán. Megmozdul a keze is. Ni, az ő kezét keresi... Megragadja... Tüzes az érintése... S egyszerre csak az hallatszik hogy: Józsi!

Hideg borzong végig Bodajki Józsi há-

zövé nevezte ki. — *Ádám Frigyes* moci m. kir. adóhivatali gyakornokot a pénzügy-miniszter adóhivatali nevezte ki és szolgálat-tételre az antalfalvai m. kir. adóhivatalhoz osztotta be.

— **Elek napja**, Megszoktuk már, hogy kis társadalmunk számottevő, köztiszteltben álló alakjait azzal a közvetlenséggel köszöntjük mi is névünnepeükön, melynek részesei a barátságos családi falak között. Julius 16-án Nagy Elek birtokost köszöntötte Elek napján a nagyszámu előkelő rokonság és a moci előkelőség. Jul. 17-én hasonló ovációnak volt méltó részese a nem is nagyon régen hozzánk jött derék ügyvéd Táby Elek. Az elhangzott sok jó kívánsághoz mi is oda csatoljuk a mienket. Számos boldog Elek napot kívánunk számukra.

— **A Moci Kaszinó nyári táncmulatsága** — a július 15-i estély minden várakozást felülmúlóan sikerült. Intelligens közönségünk teljes számban vett részt azon s nem is csoda, hiszen a kaszinó mulatságain mindenki fesztelenül mulat s nem a robot, vagy társadalmi illem, hanem a jókedv és vidámság hozza össze a résztvevőket. A rendező-bizottság is mindent megtett, hogy a július 15-i estély kedves szórakozást nyújtson mindenkinek, s hogy a kaszinó égise és javára rendezett táncmulatság minden igényt és várakozást kielégítsen. A mezőségen ismert szamosujvári zenekar szolgáltatta a zenét. Az estély alkalmával a nagyvendéglő tágas terme választékosan vala feldisztve. A zöldelő galyak közül kacéran villogtak ki a ragyogó tükrök s a táncban fáradottaknak kényelmes pihenőt nyújtott az a sok kerevet, mi a táncterem falai mellett volt elhelyezve. A kaszinó két szobája is a nyilvánosságá lett egy estére. Könyvtár szobáját ruhatár részére rendezte be a rendezőség figyelme, hol uri tempóval szabadulhatott meg a bálozó közönség ama pár fölösleges ruhadarabtól, mi csak feszélyezné tulajdonosát a bálteremben. Egy kis fülke is volt a nők részére, hol a terembe lépés előtt még egyszer igazítani lehetett a hosszabb, vagy rövidebb ut okozta — legtöbb esetben képzelt gyűrődésén a festői toaletnek. Pontban fél 9 órakor vette kezdetét a tánc. Kipirult arccal, lelkesen járta az arany ifjúság. Legnagyobb

szerencséje az estélynek, hogy a messze távolból is sok ifjú táncos jött a kaszinó estélyére, mert a közönségre egyetlen pillantás elárulta, hogy a moci tánc kedvelő közönség legjobb akarat mellett sem fel lehetne meg a várakozásnak, pedig mindenki ott volt, senki sem hiányzott, kinek megjelenését a kaszinó erkölcsi prestisse megkövetelte. Amott a bálterem tulsó oldalán pedig, a szembe nyíló ajtón kikanikált a sok fehér asztal, hova az öregebbje helyezkedett el, de úgy, hogy a mulatságban is gyönyörködhessek. Nagyítani, lóditani nem fogunk és nem is tehetnők. Sőt — plena reverentia — jelentjük ki, hogy érezzük a lehetetlenség súlyát, mikor az oly fényesen sikerült kaszinói nyári estély képét pár sorban megrajzolni akarjuk. Gyenge a toll annak megfestésére. Igen szép, igen kedves vala az estély s nem mi, hanem maga a közönség tette kezébe kaszinónknak és az agilis rendezőségnek az elismerés adóját. A hevenyészett referáda homályosságát megszünteti annak a diszes nőközönségnek névsora, melyet sikerült összejegyeznünk.

Az asszonyok közül ott voltak: Benczédi Jánosné, Bretter Mórné, Dán Jánosné, özv. Hosszu Józsefné, Kovács Gerőné, Nagy Albertné, Nagy Elekné, özv. Papp Miklósné, özv. Rácz Lászlóné, özv. Simon Károlyné, Szabó Józsefné, Száva Andrásné, Táby Elekné.

Leányok: Bábolnay Czilus, Bretter Irén, Benczédi Mariska, Nagy Annus, Nagy Rózika, Nagy Vilma, Kovács Erzsike, Kovács Margit, Papp Katika, Papp Rózika, Rácz Aranka, Skowrán Laura, Szabó Lenke, Száva Blanka, Toldy Ferike, Toldy Ilona. A névsor leközlése után le is zárhatnók bál tudósításunkat; de lehetetlen a tü neményesen sikerült estélyre nem gondolnunk, hol ilyen diszes és szép közönség jelenik meg. Még azt is lejegyezzük, hogy három egyes volt a július 15-iki estélyen s mindhárom remek szépen sikerült. Részők van abban a rendezőknek is. Az első Fejér József, a másodikat dr. Hajdu Dezső, a harmadikat meg Dániel Géza rendezték. Mindhárom 24 pár táncolta. Legyen szabad e helyen is elismeréssel adózni a bálrendező bizottság három tagjának. A sikerből oroszlánrész illeti dr. Hajdu Dezső fiatal ügyvédet, Fejér József kir. jbirósági jegyzőt és agilis, kedves segítő társuk volt Rácz Viktor tanár is. Szóval a kaszinói nyári mulatság erkölcsileg is, anyagilag is szépen sikerült. Felülfizet-

tek: Dán János 1 kor., Bretter Mór 5 kor., Kovács Gerő 2 kor., dr. Hajdu Dezső 3 kor., Balogh János 1 kor., Nagy Elek 5 kor., Mihály János 1 kor. dr. Csiky József 1 kor.

— **A Kárpátgyelet képes havi szemléje** Megint egy új füzet, a f. évi 5—6 száma jelent meg annak a színvonalon álló folyóiratnak, melylyel az Erdélyi Kárpát Egyesület állandóan nemes célú propagandát fejt ki az erdélyi részek ismeretése és idegen forgalma érdekében. A vezető cikkely a tájképről ad szellemes kis elmefuttatást, majd Orosz Endre és Ruzitska Béla dr. megkezdett néprajzi, illetve turista irányú tanulmányaikat ebben a füzetben fejezik be. Ruzitska biharmegyei kirándulásai leírását szép illusztrációk díszítik. Tanács József humoros cikkelyben emlékezik meg a E. K. E. Árpádcsucsi messzelátó tornya felavatása alkalmából rendezett nagysikerű kirándulásról. A kisebb, cikkelye élén áll József kir. herceg nekrológja, a kirándulásokban gazdag nyári idény prózába és versben s a változatos egyesületi élet az új tagok tekintélyes névsorával élénk képet nyújtanak az E. K. E. közhasznú tevékenységéről. Az Erdélyt a tagok 6 kor évi tagdíj fejében díjtalanul kapják, nem tagoknak az előfizetési ár: 10. korona.

— **Tudni vágyóknak.** Itt a mezőségen azt hiszem vannak még oly iparosok, a kik tudásuk, illetve iparuk tovább képzése végett tanulmányozni óhajtanának. A helyi ipar emelése érdekében szolgálatot vélek teljesíteni következő utbaigazításommal. Mindenesetre nagyon szükséges iparostársainnak már csak azért is, mert bizony — az igazat megvallva — nagyon el van maradva az ipar mezőségünkön és annak részint a hiányos, régi, ódon tudás okozója. Itt is ledobhatja az ipar a gyerekkor ruházatát. Hiszen azért bánik az élet olyan fukaron némelyekkel. Most már nem az a nap süt, mint régen; a fortélyok, csinok, haladások kimondhatatlan előre mentek. A mit nem tudtunk, azt megtudhatjuk ezek után. A magyar kir. Technologiai Iparmúzeum ez idő szerint nem csak a székes fővárosban, hanem az egész országban is az egyetlen nyilvános jelleggel bíró ipari és technologiai szakkönyvtár. E könyvtár az állami felsőbb ipartanoda beléolvastott könyvkészletével együtt ma már 10.000 darab műből áll. A szakkönyvtár és rajzgyűjtemény magába foglalja az iparágakra vonatkozó szakkönyveket, folyóiratokat rajzgyűjteményeket, szóval az iparágaknak teljes szakirodalmát. Mindezen szakművek az iparosoknak rendelkezésére állanak, hogy az újításokról s találmányokról tu-

tán. Szó kevés, de annyi sem telik tőle. S a kísértet újra kezdé fájó szemrehányó hangon.

— Józsi mondd, hát félsz tőlem?

— Borcsa! tört ki rémülten a legény, te vagy? Mit keressz te itt?

— Téged, volt a válasz. Látni akartalak, beszélni akartam legalább egyszer még az életben veled.

— Mit akarsz tőlem?

— Semmit, csak bocsánatodat. Tudom sokat vétettem ellened. Én, én tettem nyomorulttá életedet. De mégis tudom, te jó vagy, szíved nemes csak azt mondd, meg tudsz-e nekem bocsátani?

— Ha csak annyi kell, nem bánom. Én megbocsátok. Csak az ur is könyörületes legyen neked.

— Köszönöm, tört ki ideges hévvel a leány s a legény kezét ajkához vonta. Csókot nyomott rá s csak azt mondta még: Köszönöm, Józsi, most nyugodtan megyek birám elé.

— Mit akarsz? kérdezte gonosz sejtés-

től gyötörtetve Bodajki s a távozni készülő leányt megragadta.

— Semmit. Elmegyek az örök Biró elé. Nézd, most esett egy csillag az égről, az az én csillagom. Isten veled, ott, ott, — a mennyre utalt, — ott majd találkozunk. Kiszakította magát.

— Borcsa! Az Istenért! Mit akarsz? Utánna rohant és ölelő karjaiba zárta. A leány hangos zokogásba tört ki s Józsi csókjaival szárította fel könyeit. Ugy sutogta folyton fülébe:

— Borcsa, oh mondd, csak egy szót, oh mondd, szeretsz-e még? Ládd-e, én nagyon szeretlek.

A leány csak sirt és zokogott. Józsi tovább folytatta:

— Ne törd össze egészen fájó szívemet Ládd-e sokat szenvedtem, de most, igen, most remélni kezdek. Oh mondd, tudnál-e feledni? Tudnál-e szeretni? Tudnál-e boldog lenni oldalon?

— Veled? törte a siró lány, de többet nem tudott mondani, csak görcsösen kapaszkodott a nyakába, mintha attól tartana, hogy valami ismét elszakítja vőlegényét tőle.

Azután leültek a padra s szóltan némasággal néztek föl az égre, mint egykor, igen, mint egykor, mikor még ártatlanabak voltak, de mikor boldogságukat nem tudták megbecsülni.

Hosszu vártatva Bodajki Józsi szólalt meg.

— Hüvös van idekűnn. Jer be galambom jer az én házamba. Nyugosztald le fejedet az én vánkosságra s én szerető szívvel fogok virrasztani álmaid felett.

Bementek.

Másnap hire ment a faluban, hogy Bodajki Józsi erős kézzel regulázta meg a rettenetes kísértetet, örökös rabságba vetvén őt tulajdon házában.

A házasság rabságát csak a sir szokta föloldani.

domást és szakértéseket s különféle iparcikkeknek gyártására nézve nagyobb tájékozottságot nyernek. A könyvtárból a szakkönyvek kölcsönözhetnek; a ki kölcsönzés sorrendben történik. A könyvtár 19 csoportra van osztva és nagyjából áll: folyóiratok, gépészet és általános technológia, faipar, faipari technológia; asztalos-, ács-, kádár-, kocsigyártó- és kárpitos-mesterség és erdészettől. Fémipari technológia; lakatos-, kovács-, bádigos-, rézműves-, gáz- és vízvezeték szerelés, bányászat, kohászat, kémiai iparágak és technológia. Építészet, mérnöki tudományok, fizika aritmetika, algebra, könyvtárellátás, szerkesztő és ábrázoló-geometria, ornamentika, rajzoktatás, iparművészet, műtörténelem stb. Ipari és általános oktatásügyi szabályzatok, törvények, szabályok, statisztika, közgazdasági, kereskedelmi és iparkamarák, testületek, egyesületek stb. jelentések és kiadványokból. Lexikonok, címjegyzékek, kiállítások vegyes általános ipari érdekű és tartalmu művek stb. stb. Mindezekből a tudni vágyó és törekvő, ha igazi odaadással tanulmányoz, óriási ismereteket szerezhet. Saját magának dicsőséget és boldogulást biztosít ez által. Az iparban pedig nagy előhala-

dást tesz, mi nagyon is szükséges volna. Ezért hát vágyjunk tudni, mert csak így mondhatjuk, hogy: Isten áldja a tisztességes ipart.

— A berkenyesi vásár napjai is leteltek. Csupán pár bevert koponya és látogatás hirdeti, hogy a forró júliusi hónapban berkenyesen vásár volt. A vásár elég forgalmasnak mondható. Megevezték a publikum pár szekér cseresznyét és megittak jelzett napon néhány veder pálinkát. Ez utóbbi teremtette meg a tulajdonképpen való forgalmat. Forogtak a táncban — már mint a tánczra szomjas ifjuság — szorogtak és suhogtak a botok is. Tiszteltetjük a berkenyesi vásárt és a megtapogatott koponyák nevében elismeréssel jegyezzük le, hogy rém-forgalmas és látványos vala a berkenyesi vásár.

A szerkesztőség üzenetei.

Kíváncsinak helyben. Őszintén bevalljuk, hogy kérdésének második részére nem örömezt válaszolunk. Megnyugtatóra mégis megteszük. Annak a teljes értelmét nem nyújtó pár sornak vezető cikkünkben nem az író hanem a nyomda és korrektor az oka. Igen érezzük az onnan származó nehézséget és sok kellemetlenséget, hogy nyomdánk mérőfeldekre van mitőlünk. Ilyen viszonyok között bizonyára elnéző olvasó közönségünk a gyakran észlelhető sajtóhibákért. Másik kívánságára, bár nem

agynunk arra felhatalmazva, szívesen értesítjük, hogy mult számunk tárcája eredeti tárcánk s írója jelenleg mocsói lakos. Ezt különben minden nagyobb fejtörés nélkül is könnyű kitalálni. A rejtély kulcsát is kézbeadjuk. Az „Ervé” álnevet tessék két betűvel leírni s bizonyára ráismer a szerzőre.

S. K. Búza. A szerkesztőség hálaosan köszöni a szíves megemlékezést és a jókat hasonlókkal viszonozza. Csodálatos, hogy a publikum a pörzsölő melegben is minő előszeretettel tekint Heves felé. Onnan idáig három vendég érkezett: M. E. és R. Mindhárom barátságos és simulékony. Csak az a veszedelem, hogy rohamosan soványodnak. E még pihen. Annál mozgalmasabb élete van R.-nek. Jó lesz sietni a hazatéréssel. Ellenkező esetben csak emléke marad a hevesi vendégeknek. Szíves üdvözlét. Talán könnyű lesz a metaphora nyitját eltalálni.

K. J.-nek. Kérdésére egyik munkatársunk a következőket válaszolja: Az aradi vértanúk közül Damjanich János és Lahner György, Károlyi Tibor gróf mácsai kastélyának parkjában, Leiningen — Westerburg Károly gróf a borosjenői rom. kath. templom alatt, az Atzél család sírboltjában, Kiss Ernő a torontálmegyei ittebei család sírboltjában, Dessewffy Arisztid a sárosvármegyei burgonyai családi sírboltban, Aulich Lajos, Pöltenberg Ernő, Török Ignác, Knézy Károly és Nagy Sándor József a kivégzés helyén a bitófák alatt levő gödörben, Lázár Vilmos és Schweidel József agyonlövésük helyén, az aradi vár 6-ik számú kapuján kimenve, jobbkéz felől, a délkeleten elvonuló bástyák közötti árokban, Vecsey Károly gróf pedig az aradi régi temető kriptafalában, a bejárat közelében van eltemetve.

KERESKEDELMI IRODA BUDAPEST, KEREPESI-UT 65.

Küldemények utánvét mellett.

Szenzációs teljes komplett remek ágykészlet rumburgi vászonból, 2 párna, 1 kaprice, 1 paplan áthuzat, szegélyes, divatos minta 4 fnt 90 kr.

Ajourn kidolgozás 6 fnt 50 kr. Kézi slingelés 7 fnt 50 kr.

Kelengyevászon valódi és legfinomabb 6 fnt 90 kr.

Különlegesség: Double-selyem imitáció paplan, felül és alul két színben remekül kidolgozva, mindkét oldalán használható, minden színben csak 6 fnt 90 kr.

Menyasszonyi és csecsemő-kelengyék már 7 fntól feljebb.

Remek 6 személyes kávé készlet, minden színben csak 95 kr., 1 fnt 40 és 1 fnt 90 kr.

Finom ajourn 6 személyes kávé készlet, minden színben 2 fnt 20 kr. 2 fnt 90 és 3 fnt 45 kr.

Remek 6 személyes vászon Damaszt-garnitúra csak 2 fnt 10 kr., 1 fnt 90 kr., 3 fnt 40 és 3 fnt 90 kr.

Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak 1 fnt 25 kr., 1 fnt 72, 2 fnt 90 és 2 fnt 10 kr.

30 rőfös csoda vászon csak 3 fnt 65 kr.

30 rőfös vég bőrvászon csak 4 fnt 15 kr.

30 „ „ irlandi vászon csak 4 fnt 95 kr.

30 „ „ gyöngy vászon csak 5 fnt 45 kr.

30 „ „ rumburgi vászon csak 5 fnt 60 kr.

30 „ „ prima rumburgi vászon csak 6 fnt 40 kr.

50 „ „ rumburgi vászon csak 10 fnt 40 kr.

30 „ „ jó chiffon csak 4 fnt 65 kr.

30 „ „ R. chiffon csak 5 fnt 40 kr.

30 „ „ R. R. chiffon csak 6 fnt 85 kr.

30 „ „ csikos kanavász csak 3 fnt 25 kr.

30 „ „ csikos vagy kockás prima kanavász csak 4 fnt 55 kr.

30 „ „ speciális kanavász 5 fnt 40 kr.

30 „ „ fehér csikos csinvat 6 fnt 35 kr.

30 „ „ fehér virágos csinvat 7 fnt 40 kr.

Varrás nélküli vászonlepedő 2 m. szélesség és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.

Ugyanaz remek vászonból 1 fnt. 50 kr.

Atlász-selyempaplan minden színben, gyönyörű kivitelbe 7 fnt 50 kr.

Ugyanaz divatos fodorral 10 fnt 50 kr.

Paplan-gombok selyem paszomány kézimunka, tucatja 30 kr.

Egyébként minden e szakmához tartozó legfinomabb árukkal is szolgálhatunk s tekintettel arra, hogy csakis direkt gyárakat képviselünk, ugyanoly, aránylag mesés olcsó árakban szállíthatjuk.

Meg nem felelő visszavételek.

Creaszlepedő legfinomabb, varrás nélküli 1 fnt 35 kr.

Remek női ing vászonból kézi himzéssel 85 kr., 1 fnt 15 és 1 fnt 55 kr.

Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak 1 fnt 10, 1 fnt 42 és 1 fnt 74 kr.

Remek női háló corzeta, nagy választékban csak 98 kr., 1 fnt 25 és 1 fnt 56 kr.

Remek női chiffon nadrág 90 kr., 1 fnt 18 és 1 fnt 45 kr.

Remek női chiffon alsósoknyák, himzéssel csak 1 fnt 35, 1 fnt 75 és 2 fnt 25.

Legujabb női ajourn vászon ing mesés olcsó ára csak 1 fnt 65 kr.

Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak 1 fnt 65, 2 fnt 15 és 3 fnt 22 kr.

Férfi ing, legdivatosabb, finom angol batizst, puha mellű különlegesség 1 fnt 55 kr.

Férfi ing, redős, vagy piké mellű legjobb R. chiffonból csak 1 fnt 40 kr.

Férfi háló ing legjobb chiffonból divatos mintában csak 1 fnt 15 kr.

Selyem cloth paplan, remek munka, minden színben csak 3 fnt 95 kr.

Cachemir paplan ép úgy készítve 3 fnt 85 kr.

Női és férfi legujabb eqttist divat zsebkendők fehér és mintázott, tucatja 1 fnt 75 kr.

Harisnyák, női és férfi, minden árban és minőségben, legjutányosabban.

Pohártörők vászonból, tucatja 96 kr.

Paplanhuzatok mérték után, finom vagy erős szálú vászonból varrás nélkül, egy szélességben 2 fnt. Ugyanaz szegélyekkel 2 fnt. 50 kr.

Férfigallérok a létező legjobb és legfinomabb minőségben tucatja 1 fnt. 80 kr.

Ugyanaz közép jó minőségű tucatja 1 fnt. 20.

ADI ÁRPÁD

KÖNYVNYOMDÁJA

Maros-Vásárhelyt, Szechenyi-tér 7. sz.

Minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkák gyors és izléses elkészítése a legjutányosabb árban

Nyomatott Adi Árpád könyvnyomdájában Maros-Vásárhelyt.